

908
P 32

Рева Л. Г.

ВИДАТНІ ДІЯЧІ УКРАЇНИ

Михайло Іванович Драгомиров,
Олександр Матвійович Лазаревський
– уродженці м. Конотопа

Збірник наукових праць

2016

908
P32

*Відділ культури і туризму
Конотопської міської ради Сумської області
Конотопський міський краєзнавчий музей
ім. О.М. Лазаревського*

Рева Л.Г.

***Видатні діячі України.
Михайло Іванович Драгомиров,
Олександр Матвійович Лазаревський –
уродженці м. Конотопа***

Збірник наукових праць

2016

УДК 908
ББК 63.3(2)6-7
Р32

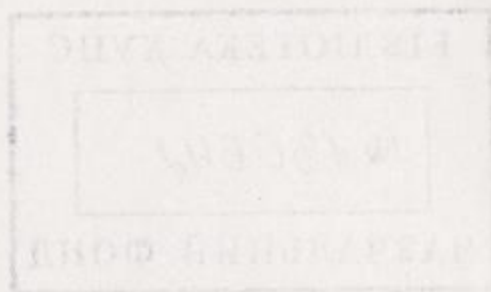
Науковий редактор – Заслужений працівник культури України, професор Рева Н.М. Редакційна колегія – Мокроусов А.І., Акічев Ш. М., Несвідоміна Н.В. Відп. ред. – Мокроусов А.І. Рецензент – Член-кореспондент НАН України, Голова Всеукраїнської Спілки краєзнавців України О.П. Реснт.

Рева Л.Г.

Р32 Видатні діячі України. Михайло Іванович Драгомиров, Олександр Матвійович Лазаревський – уродженці м. Конотопа: збірка наукових праць – Харків: Мачулін, 2016 – 144 с.

Книга розрахована на широке коло читачів.

УДК 908
ББК 63.3(2)6-7

ISBN 978-617-7364-73-2

© Рева Л.Г., 2016

Передмова

Конотоп – місто обласного підпорядкування. Заснований і укріплений у першій половині XVII ст. Улітку 1659 р., під час українсько-російської війни, між козацько-татарським військом і армією Московського царства, відбулася Конотопська битва. В обороні Конотопа першу велику перемогу за підтримки Кримського хана Мухаммеда Гірея IV отримав гетьман Іван Виговський (30 тис. московитів загинуло, або ж розбіглося, а 5 тис. потрапило в полон). Результати битви стривожили і викликали велике занепокоєння Москви і мали широкий резонанс у Європі.

Ця подія стала одним із найважливіших явищ минулого України. З цього часу вона набуває слави нової держави – «країни козаків», про яку пишуть багато європейських авторів.

Дату битви під Конотопом стали відзначати на державному рівні починаючи із 2008 р., коли було підписано Указ про заходи стосовно віншування цієї події. Згадок про Конотопську битву не знайти в радянських підручниках із історії, адже вона належить до наймасштабніших поразок російської держави. Історики кажуть, що саме ця битва розвінчує один із міфів про споконвічне прагнення українців до союзу з Росією. Утім блискуча перемога гетьмана Івана Виговського над московським військом не подарувала українцям омріяної свободи, яку сьогодні тисячі українців виборюють на Сході України. Історія Конотопської битви спонукає нас замислитися і зробити висновки, адже вона тісно переплітається із сучасними українськими реаліями. В Україні, врешті, настав час, коли ми відійшли від Росії і почали відрізнятись не тільки назвами міст і вулиць, а і

Зміст

Передмова	3
Розділ I. Михайло Іванович Драгомиров	7
Додаток. Драгомиров М.И. [Багалию] Дмитрию. Письма	12
Розділ II. Олександр Матвійович Лазаревський	15
1. Батьківщина О.М. Лазаревського. Рід Лазаревських. Батько О.М. Лазаревського. — Його спогади та заповіт. — Листування О.М. Лазаревського з матір'ю. — Брати О.М. Лазаревського	25
2. Дитинство О.М. Лазаревського. — Початок зацікавлення рідною країною. — Гімназія. — Університет. О. М. Бодянський. Т. Г. Шевченко	29
3. Закінчення університету. — Мрії про учительство.—Посада в Чернигові. — Служба та наукова діяльність О. М. Лазаревського в Чернигові з початку 1860-х років. Діяльність його в Губерніяльному Статистичному Комітеті.—Секретарювання в Комітеті. — «Записки» Комітета.—Румянцевський Опис — Одружіння О. М. — Часта переміна службових місць. — Призначення О. М. Лазаревського на Члена Окружного Суду в Полтаву.....	37
4. Полтава—Київ	62
5. В Києві	81
6.Значення О. М. Лазаревського в українській історіографії	119

РЕВА Лариса Григорівна [н. 07.08.1958, м. Київ] - бібліограф, джерело- та літературознавець, краєзнавець, педагог. Кандидат філологічних наук (1992). Член Національної Спілки краєзнавців України (з 2010). Член-кореспондент Академії Вищої Освіти України (2015). Закінчила Київський державний університет імені Тараса Шевченка (1982). Працювала на посаді бібліографа (1975-1978) у Державній Республіканській бібліотечі УРСР ім. КПРС (нині - Національна Парламентська бібліотека України). Завідувач бібліотеки середньої школи № 129, м. Київ (1978-1993). Науковий співробітник Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського (1993 - 2015). Тема її кандидатської дисертації «Творчість Платона Воронька (Особливості поетики)». Почала друкуватися із 1987 - це були наукові праці із питань історіографії, бібліографії, української культури, давньої та сучасної літератури, краєзнавства, біографіки. В доробку науковця - наукові дослідження, есе, спогади, бібліографічні покажчики. Рева Л. - постійний учасник наукових всеукраїнських та міжнародних конференцій із питань гуманітарних знань. Брала участь у Міжнародних конгресах українців (Харків, 1996; Чернівці, 2002), міжнародних бібліографічних конгресах (Варшава, 2009, Сімферополь, 2010, 2011, 2012, 2013, Санкт-Петербург, 2010, Москва, 2015), та інших заходах.

Здійснює джерелознавчі, літературознавчі, краєзнавчі історіографічні розробки з актуальних проблем біографіки, просопографії та інших суміжних із літературою дисциплін. Працює над дослідженням «Українська літературна біографіка в сучасному житті України» як найменш висвітленої і недостатньо дослідженої наукової категорії.

Тв.: Поезія Радянської України, 1981-1985: Бібліогр. покажч. К., 1987. -У співавт.:Ukrainian literary graphical biography in the system of humanitarian civilization (with work experience from the National V.I. Vernadsky Library) // Władca, władza: Literackie doswiadczenia Europejczykow. Wiek XX i XXI / Redakcja naukowa: M. Poradecki, współpraca: M. Szymor-Rylczak. - Lodź, 2011. - 378 s. - [S. 363 - 368]; Словидь на вершині літ // Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: Філолог. науки. - Луганськ, 2013. - № 22 (281). - С. 280 - 284; Європейськість у літературі: До питання еволюції особистості // Knowledge. Education. Law. Management. Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie. - Lodź, 2014. - № 3 (7) / 2014. Wrzesień. - 272. - [С. 210-- 220];

Платон Микитович Воронько: 1913 - 1988: До 100-ліття від дня народження: Монографія. - К.: Аль-терпрес, 2014. - 204 с.

Тарас Григорович Шевченко: Людина, Поет, Пророк, Символ України: до 200-ліття від дня народження: Збірник наукових статей. - К.: Фенікс, 2014. - 112 с.

Лариса (Леся) Григорівна Рева: Біобібліогр. покажч. / Уклад. Н.М. Рева. -К., 2008. - 48 с.

Гончаров О.П. Краєзнавство в житті Реви Лариси Григорівни // Історія, культура та освіта: християнський вимір: До 20-річчя заснування Хмельницького інституту МАУП: зб. наук. праць Хмельницького ін.-ту МАУП. - Хмельницький: Вид-во ХІ МАУП, 2016. - Вип. 6. - 416 с. - [С. 92 - 118].